Prima instanță: Judecătoria ***** (sediul Centru) judecător: Grigore Manoli
Dosar nr. 2a-2963/24 2-23065678-02-2a-22072024

D E C I Z I E

8 iulie 2025 mun. *****

Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ
al Curţii de Apel Centru

Instanța compusă din:
Președintele completului Ruxanda Pulbere
Judecătorii Roman Pascari și Constantin Roșca
Grefier: Lilia Bulbocean

examinând în şedinţă de judecată publică cererea de apel declarată de Serviciul Special pentru Influențe Active asupra Proceselor Hidrometeorologice și Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare al R.Moldova împotriva hotărârii Judecătoriei ***** (sediul Centru) din 16 aprilie 2024, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Serviciul Special pentru Influențe Active asupra Proceselor Hidrometeorologice și Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare al R.Moldova împotriva lui Garaba Ion, intervenienți accesorii Inspectoratul Control Financiar de Stat și Inspectoratul de Stat al Muncii cu privire la repararea prejudiciului material, precum și încasarea cheltuielilor de judecată,

c o n s t a t ă:

Circumstanțele cauzei:

La 04 mai 2023, Serviciul Special pentru Influențe Active asupra Proceselor Hidrometeorologice și Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare al R.Moldova s-au adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui lui Garaba Ion, intervenienți accesorii Inspectoratul Control Financiar de Stat și Inspectoratul de Stat al Muncii cu privire la repararea prejudiciului material, precum și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de chemare în judecată au invocat că Garaba Ion a fost numit în funcţia de director al Serviciului Special pentru Influenţe Active asupra Proceselor Hidrometeorologice (în continuare SSIAPH) prin ordinul ministrului agriculturii, dezvoltării regionale și mediului nr. 300 p din 07.05.2020, fiind încheiat cu el contractul individual de muncă nr. 5 p din 08.05.2020.

Prin ordinul nr. 39 p din 03.06.2020, emis de Ion Garaba s-a dispus concedierea lui Ion Railean din funcţia de servant, punctul rachetar nr. 10, unitatea specială Sîngerei, începând cu data de 03.06.2020, în temeiul art. 86 alin. (1) lit. g) din Codul muncii (încălcarea repetată, pe parcursul unui an, a obligaţiilor de muncă, dacă anterior salariatul a fost sancţionat disciplinar).

Prin hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul Teleneşti din 28.01.2021 a fost admisă cererea de chemare în judecată depusă de Ion Railean împotriva SSIAPH, s-a anulat ordinul nr. 39 p din 03.06.2020, s-a dispus restabilirea la locul de muncă a reclamantului, cu încasarea de la SSIAPH în beneficiul lui a sumei de 32.000 lei, cu titlu de reparare a prejudiciului cauzat pentru lipsa forţată de la lucru şi neachitarea salariului de funcţie şi a sumei de 3.000 lei cu titlu de compensare a prejudiciului moral.

Prin decizia Curţii de Apel ***** din 22.12.2021, s-a casat parțial hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul Teleneşti din 28.01.2021, pronunţându-se o nouă hotărâre prin care s-a încasat de la SSIAPH în beneficiul lui Railean Ion suma de 26.013,02 lei, iar, în rest hotărârea primei instanţe s-a menţinut.

Pronunţându-se asupra apelului depus de reprezentantul SSIAPH, instanţa de apel a reiterat poziţia instanţei de fond, privind anularea ordinului nr. 39 p din 03.06.2020, menționând că ordinul de concediere a lui Ion Railean, în temeiul art. 86 alin. (1) lit. g) din Codul muncii, este cu certitudine ilegal şi neîntemeiat.

Hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul Teleneşti din 28.01.2021, în partea încasării prejudiciului material şi moral în sumă de 29.013,02 Lei, a fost executată integral.

Ulterior, prin ordinul nr. 46 p din 31.03.2021, semnat de către Garaba Ion s-a dispus concedierea lui Loghin Anatolie din funcția de comandant adjunct al Unităţii Speciale Hâncești, începând cu data de 31.03.2021, în temeiul art. 86 alin. (1) lit. p) din Codul muncii.

Prin hotărârea Judecătoriei Hînceşti, sediul Central din 25.10.2021 a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată depusă de către Loghin Anatolie împotriva SSIAPH, s-a anulat ordinul nr. 46 p din 31.03.2021, cu restabilirea reclamantului în funcție, încasarea din contul SSIAPH în beneficiul lui a salariului pentru lipsa forțată de la muncă pentru perioada 31 martie - 25 octombrie 2021, din calculul salariului de funcție 7.825 lei şi a sumei de 7.821 lei, cu titlu de prejudiciu moral, iar, în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 270, 00 lei.

Prin decizia Curţii de Apel ***** din 26.05.2022, apelul depus de SSIAPH împotriva hotărârii primei instanțe a fost respins, stabilind că ordinul angajatorului cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare sub formă de concediere a lui Anatolie Loghin este lovit de nulitate absolută.

Întru executarea hotărârii Judecătoriei Hînceşti, sediul Central din 25.10.2021, i-a fost calculată și achitată lui Anatolie Loghin suma de 61.108, 91 lei.

În baza raportului Inspecției Financiare din 17.03.2023 privind rezultatele inspectării financiare complexe la Serviciul Special, la 11.04.2023 a fost emisă prescripția nr. 25-08-03/794 cu privire la lichidarea iregularităților constatate în rezultatul inspectării financiare complexe efectuate la Serviciul Special.

În conformitate cu examinarea rezultatelor inspectării complexe la Serviciul Special pentru perioada de activitate 01.01.2018-31.12.2022 s-a constatat: contrar prevederilor art. 4-11 din Legea privind controlul financiar public intern nr. 229 din 23.09.2010, art. 17 și 19 din Legea contabilității nr. 113 din 27.04.2007, fostul director al Serviciului Special, Garaba Ion care a activat în perioada 08.05.2020 - 21.01.2023 a efectuat cheltuieli neîntemeiate în sumă de 7772,40 lei, care nu țin de activitatea entității. Aceste abateri se încadrează în categoria încălcărilor financiare care nu au o argumentare și o justificare obiectivă și legală privind cheltuielile surselor financiare ale statului. Prejudiciul material cauzat statului constă din cheltuielile nejustificate la tonarea geamurilor la 2 autoturisme, schimbarea plăcuțelor de înmatriculare existente cu simboluri solicitate la automobilul de serviciu și perfectarea pașaportului tehnic.

Drept urmare, reprezentantul SSIAPH a expediat cu aviz de recepţie două somații în adresa de domiciliu a lui Ion Garaba la data de 03.03.2023 şi la data de 23.03.2023, ultima, fiind recepţionată de către Ion Garaba la data de 29.03.2023, la care nu a parvenit niciun răspuns.

Astfel, reprezentantul SSIAPH și Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare au solicitat încasarea de la Garaba Ion în beneficiul Serviciului Special suma de 90391,93 lei și a sumei de 7772,40 lei cu titlu de prejudiciu material.

Poziţia instanţei de fond:

Prin hotărârea Judecătoriei ***** (sediul Centru) din 16 aprilie 2024, s-a respins cererea de chemare în judecată semnată de reprezentanții Serviciului Special pentru Influențe Active asupra Proceselor Hidrometeorologice și Ministerului Agriculturii împotriva lui Garaba Ion, intervenienți accesorii Inspectoratul Control Financiar de Stat și Inspectoratul de Stat al Muncii privind repararea prejudiciului material, ca fiind neîntemeiată.

Solicitarea apelanților:

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la 29 aprilie 2024, Serviciul Special pentru Influențe Active asupra Proceselor Hidrometeorologice și Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare al R.Moldova, au declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei ***** (sediul Centru) din 16 aprilie 2024.

Argumentele cererii de apel:

În motivarea cererii de apel, apelanții au invocat că hotărârea primei instanţe o consideră ilegală, întrucât circumstanțele cauzei nu au fost elucidate pe deplin reiterând circumstanțele de fapt și de drept invocate în cererea de chemare în judecată suplimentar, menționând că potrivit pct. 24 lit. b) din Regulamentul cu privire la Serviciul Special pentru Influențe Active asupra Proceselor Hidrometeorologice aprobat prin Hotărârea nr. 1120/2005 cu privire la unele măsuri de eficientizare a lucrărilor de combatere a căderilor de grindină, directorul Serviciului organizează şi conduce activitatea Serviciului, în conformitate cu legislația în vigoare şi cu Regulamentul nominalizat.

Iar, conform pct. 1.4 din contractul individual de muncă nr. 5 p din 08.05.2020, dl Ion Garaba şi-a asumat obligația să desfăşoare activitatea în funcţia de director în corespundere cu legislația, iar, pentru neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor conform pct. 5.1 din acelaşi contract, să fie pasibil de răspundere potrivit legislaţiei.

Totodată susține că ordinele de concediere, recunoscute, ca fiind ilegale de către instanțele judecătoreşti soldate cu prejudiciu material pentru SSIAPH, dl Ion Garaba a neglijat obligațiile asumate în activitatea sa de director şi a săvârşit abaterea disciplinară prevăzută de art. 86 alin. (1) lit. o) din Codul muncii, *semnarea de către conducătorul unității a unui act juridic nefondat care a cauzat prejudicii materiale unității, ce se sancționează cu concediere.*

Însă, având în vedere că, prin ordinul Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare al R.Moldova nr. 22p din 17.01.2023, raporturile de muncă cu dl Ion Garaba au încetat pe bază de demisie, acesta nu a mai putut fi tras la răspundere disciplinară. Totodată, conform art. 345 alin. (1) din Codul muncii, prejudiciul material cauzat unității din vina conducătorului ei se repară în condițiile prezentului cod şi ale altor acte normative în vigoare, iar în alineatul (2) al aceluiaşi articol este statuat că proprietarul unității decide dacă conducătorul acesteia va repara prejudiciul material cauzat. Proprietarul unității este în drept să rețină suma prejudiciului material de la conducătorul unității numai în baza hotărârii (deciziei) instanței de judecată.

În contextul prevederilor legale precitate, susține că în raport cu Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare al R.Moldova, directorul SSIAPH deținea calitatea de salariat şi, în cazul cauzării din vina lui a unui prejudiciu material instituției, se aplică prevederile Titlului XI capitolul III din Codul muncii (Răspunderea materială a salariatului), iar, conform art. 327 alin. (1) din Cod, partea contractului individual de muncă (angajatorul sau salariatul) care a cauzat, în legătură cu exercitarea obligațiilor sale de muncă, un prejudiciu material şi/sau moral celeilalte părți, repară acest prejudiciu conform prevederilor Codului muncii și altor acte normative.

Alineatul (3) al aceluiaşi articol prevede că încetarea raporturilor de muncă după cauzarea prejudiciului material şi/sau a celui moral nu presupune eliberarea părții contractului individual de muncă de repararea prejudiciului prevăzută de Codul muncii și de alte acte normative.

În baza raportului Inspecției Financiare din 17.03.2023 privind rezultatele inspectării financiare complexe la SSIAPH, la 11.04.2023 a fost emisă prescripția nr. 25-08-03/794 cu privire la lichidarea iregularităților constatate în rezultatul inspectării financiare complexe efectuate la SSIAPH.

În conformitate cu examinarea rezultatelor inspectării complexe la SSIAPH pentru perioada de activitate 01.01.2018 - 31.12.2022 s-a constatat:

„Contrar prevederilor art. 4-11 din Legea privind controlul financiar public intern nr. 229 din 23.09.2010, art. 17 şi 19 din Legea contabilității nr. 113-XVI din 27.04.2007, fostul director al SSIAPH dl Ion Garaba care a activat în perioada 08.05.2020-20.01.2023 a efectuat cheltuieli neîntemeiate în sumă de 7.772,4 lei, care nu țin de activitatea entității. Aceste abateri se încadrează în categoria încălcărilor financiare care nu au o argumentare și o justificare obiectivă şi legală privind cheltuielile surselor financiare ale statului.

Prejudiciul material cauzat SSIAPH constă din cheltuielile nejustificate la tonarea geamurilor la 2 autoturisme, Şkoda Octavia - 1900 lei şi Dacia - Duster 1860 lei, schimbarea plăcuțelor de înmatriculare existente cu simboluri solicitate la automobilul de serviciu Şkoda ***** la prețul de 3.360 lei şi perfectarea paşaportului tehnic la prețul de 652,4 lei.

Prin depunerea cererii de chemare în judecată depusă de Serviciul Special pentru Influențe Active asupra Proceselor Hidrometeorologice şi Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare al R.Moldova cu privire la repararea prejudiciului material şi moral cauzat de Garaba Ion, în sumă totală de 98164,33 lei, s-a solicitat instanței de judecată încasarea sumei indicate din contul pârâtului în beneficiul SSIPH, finanțată de la bugetul de stat, entitate din subordinea Ministerului Agriculturii şi Industriei Alimentare.

De asemenea, argumentele şi cererile depuse de pârât în instanța de judecată sunt în contradicție cu hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul Teleneşti, cu hotărârea Judecătoriei Hînceşti, sediul Central, deciziilor Curții de Apel ***** din data de 26.05.2022 şi din data de 22.12.2021, a constatării Inspectoratului Control Financiar de Stat în prescripția nr.25-08-03/794 din 21.04.2023 şi a raportului comisiei Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare al R.Moldova din 21.02.2023.

În conținutul acestor din urmă hotărâri judecătorești este stipulat că la baza ordinelor de concediere a dl. Railean Ion şi Loghin Anatolie au stat ca fundament numai câteva explicații ale angajaților, fără a fi efectuate cercetări de serviciu.

Astfel, menționează că concluziile primei instanțe, expuse în pct. 19-24 din hotărârea emisă, sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei şi cerințele art. 123 alin (2) şi art. 254 alin (3) din Cod de procedură civilă.

Apreciază critic, afirmația instanței de judecată că „SSIAPH și Ministerul Agriculturii şi Industriei Alimentare urma să probeze în fața instanței de judecată conduita contrară prevederilor legale a pârâtului Garaba Ion şi să respecte cumulativ condițiile privind individualizarea acțiunilor/inacțiunilor pretins ilegale, prezentarea probelor în sensul confirmării faptului acționării/inacțiunii contrar obligațiilor în calitate de director al SSIAPH". Or, conduita contrară prevederilor legale s-a materializat, în cazul ordinelor de concediere a dlui Railean Ion şi Loghin Anatolie, în emiterea (semnarea) acestora acte juridice, întrucât, doar, astfel ele au produs un efect juridic.

Pe de altă parte, individualizarea comportamentului ilegal nu poate ridica probleme de apreciere, întrucât ordinele de concediere ilegale şi-au produs efectul juridic prin voința unilaterală a pârâtului, fiind irelevant în speța dedusă judecății, cine nemijlocit a realizat operațiunile pregătitoare emiterii ordinelor menționate, întrucât ținea de atribuția acestuia de a se asigura că actele emise sunt în conformitate cu legislația muncii, dedusă din prevederile punctului 25 litera d) din Regulamentul aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 1120/2005, potrivit căruia „Directorul Serviciului (...) angajează și concediază lucrătorii Serviciului, conform legislației muncii". Deci, exercitarea atribuției de concediere cu încălcarea legislației muncii nu poate fi imputată altor persoane, decât directorului, în speță pârâtului, întrucât este o atribuție exclusivă al acestuia.

Un alt temei care duce la casarea hotărârii primei instanțe este aplicarea eronată a normelor de drept material.

Termenul de declarare a cererii de apel:

În conformitate cu prevederile art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, *termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.*

În acest context, având în vedere că dispozitivul hotărârii Judecătoriei ***** (sediul Centru) a fost pronunțat la 16 aprilie 2024, iar, cererea de apel declarată de Serviciul Special pentru Influențe Active asupra Proceselor Hidrometeorologice și Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare al R.Moldova a fost depusă la 29 aprilie 2024, Colegiul judiciar constată că aceasta a fost declarată în termen.

Poziția părților în apel:

În ședința de judecată a instanței de apel, reprezentantul Serviciul Special pentru Influențe Active asupra Proceselor Hidrometeorologice, Plopa Nicolae și reprezentantul Ministerului Agriculturii şi Industriei Alimentare al R.Moldova, au

solicitat admiterea apelului înaintat pe motivele invocate în cererea de apel motivată.

În ședința de judecată, intimatul Garaba Ion și reprezentantul acestuia, avocatul Marcel Burlacu au solicitat respingerea cererii de apel înaintate și menținerea hotărârii instanței de fond, or, aceasta este legală.

Intervenienții accesorii, Inspectoratul Control Financiar de Stat și Inspectoratul de Stat al Muncii, în ședință de judecată în apel nu s-au prezentat, deși, procedura de citare legală a fost respectată, motiv din care, conducându-se în acest sens de prevederile art. 379 alin. (2) din Codul de procedură civilă, Completul judiciar a dispus examinarea cauzei în lipsa părților absente.

Aprecierea instanţei de apel:

Audiind explicațiile participanților la proces, analizând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate de participanții la proces și a materialelor din dosar, Colegiul conchide în favoarea netemeiniciei apelului declarat, fiind pasibil de a fi respins, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 373 Cod de procedură civilă *,,instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces. În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanţa de apel se pronunţă în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanţă. Instanţa de apel este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel. Apelantului nu i se poate crea în propria cale de atac o situaţie mai dificilă decît aceea din hotărîrea atacată cu apel, cu excepţia cazurilor cînd consimte şi cînd hotărîrea este atacată şi de alţi participanţi la proces”.*

Potrivit art. 385 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă *,,instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul și să mențină hotărârea primei instanțe”.*

În conformitate cu prevederile art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă *,,fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiilor sale*”.

Potrivit art. 121 Cod de procedură civilă *,,instanța judecătorească reține spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului”*, iar în temeiul art. 122 alin. (1)

Cod de procedură civilă *”circumstanţele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probaţiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante”.*

Conform art. 130 Cod de procedură civilă *,,instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblu şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanţa judecătorească o forţă probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanţă privitor la pertinenţa, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficienţa pentru soluţionarea cauzei”.*

Astfel, prevederile legale enunţate în mod expres obligă instanţa de apel să verifice circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite şi este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Colegiul civil reţine că instanţa de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, reţinându-se rolul determinant al concluziilor sale, are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însușirea motivelor instanței inferioare. (Hirro Balani c. Spaniei, nr. 18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).

Potrivit recomandărilor avizului nr.11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenţia Comitetului de Miniştri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătoreşti, o motivaţie şi o analiză clară sunt cerinţele fundamentale ale hotărârilor judecătoreşti şi un aspect important al dreptului la un proces echitabil.

Totodată, Colegiul judiciar consideră necesar să menționeze că nu va formula un răspuns detaliat pentru fiecare argument al apelantului, ci va analiza doar motivele decisive pentru soluționarea prezentei cauze (a se vedea Gard Ruiz vs Spania (Marea Cameră), 21 ianuarie 1999, parag.26, Moreira Fereira vs Portugalia (nr.2) (Marea Cameră), 11 iulie 2017, parag. 84, 98).

Astfel, din actele cauzei rezultă că la 04 mai 2023, Serviciul Special pentru Influențe Active asupra Proceselor Hidrometeorologice și Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare al R.Moldova au depus prezenta cerere de chemare în judecată, pledând pentru încasarea prejudiciului material și a cheltuielilor de judecată, (f.d.2-3, 54-55).

Prima instanță, fiind investită cu judecarea cauzei în fond, prin hotărârea Judecătoriei ***** (sediul Centru) din 16 aprilie 2024 a respins ca neîntemeiată acțiunea înaintată de Serviciul Special pentru Influențe Active asupra Proceselor Hidrometeorologice și Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare al

R.Moldova împotriva lui Garaba Ion, intervenienți accesorii Inspectoratul Control Financiar de Stat și Inspectoratul de Stat al Muncii cu privire la repararea prejudiciului material, precum și încasarea cheltuielilor de judecată.

Pentru a emite soluţia sus indicată, instanţa de fond a reţinut că anularea de către instanța de judecată a ordinelor de concediere a lui Railean Ion și Loghin Anatolie, care au fost semnate de Garaba Ion în calitate de director al Serviciul Special pentru Influențe Active asupra Proceselor Hidrometeorologice, nu prezumă/indică vinovăția automată a semnatarului acestora. Or, atât timp cât vinovăția pârâtului Garaba Ion nu a fost demonstrată în instanța de judecată prin prisma prevederilor art. 117 din Codul de procedură civilă, iar, ultimul nu a fost tras la răspundere pentru neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor stabilite de contract, nu sunt întrunite condițiile răspunderii contractuale.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, apelanții Serviciul Special pentru Influențe Active asupra Proceselor Hidrometeorologice și Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare al R.Moldova au contestat-o cu apel, invocând ilegalitatea emiterii acesteia.

Astfel, Colegiul civil constată că prima instanţă a determinat corect raportul juridic dedus judecăţii, circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei au fost stabilite şi elucidate pe deplin, probelor prezentate le-a dat o apreciere completă, obiectivă şi sub toate aspectele, iar, hotărârea este legală şi întemeiată, adoptată cu respectarea drepturilor şi intereselor legale a participanţilor la proces.

Astfel, analizând circumstanţele faptice ale cauzei şi actele anexate la materialele dosarului, instanţa de apel a reţinut că în baza contractului individual de muncă nr. 5 p din 08.05.2020, pârâtul Garaba Ion a fost numit în funcţia de director al SSIAPH, prin ordinul ministrului Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, dezvoltării regionale şi mediului nr. 300 p din 07.05.2020.

Iar, prin ordinul nr. 39 p din 03.06.2020, semnat de Ion Garaba s-a dispus concedierea lui Ion Railean din funcţia de servant, punctul rachetar nr. 10, unitatea specială Sîngerei, începând cu data de 03.06.2020, în temeiul art. 86 alin. (1) lit. g) din Codul muncii (încălcarea repetată, pe parcursul unui an, a obligaţiilor de muncă, dacă anterior salariatul a fost sancţionat disciplinar).

Prin hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul Teleneşti din 28.01.2021 a fost admisă cererea de chemare în judecată depusă de Ion Railean împotriva SSIAPH, fiind anulat ordinul nr. 39 p din 03.06.2020 și dispusă restabilirea la locul de muncă a reclamantului, cu încasarea de la SSIAPH în beneficiul lui a sumei de 32.000 lei, cu titlu de reparare a prejudiciului cauzat pentru lipsa forţată de la lucru şi neachitarea salariului de funcţie şi a sumei de 3.000 lei, cu titlu de compensare a prejudiciului moral.

Ulterior, prin decizia Curţii de Apel ***** din 22.12.2021, s-a casat parțial hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul Teleneşti din 28.01.2021, pronunţându-se o nouă hotărâre, prin care s-a încasat de la SSIAPH în beneficiul lui Railean Ion suma de 26.013,02 lei, în rest, hotărârea primei instanţe s-a menţinut.

Pronunţându-se asupra apelului depus de reprezentantul SSIAPH, instanţa de apel a reiterat poziţia instanţei de fond privind anularea ordinului nr. 39 p din 03.06.2020, menționând că ordinul de concediere a lui Ion Railean în temeiul art. 86 alin. (1) lit. g) din Codul muncii este cu certitudine ilegal şi neîntemeiat.

Hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul Teleneşti din 28.01.2021, în partea încasării prejudiciului material şi moral în sumă de 29.013,02 lei, a fost executată integral.

Ulterior, prin ordinul nr. 46 p din 31.03.2021, semnat de către Garaba Ion s-a dispus concedierea lui Loghin Anatolie din funcția de comandant adjunct al Unităţii Speciale Hâncești, începând cu data de 31.03.2021, în temeiul art. 86 alin. (1) lit. p) din Codul muncii.

Prin hotărârea Judecătoriei Hînceşti, sediul Central din 25.10.2021, a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată depusă de către Loghin Anatolie împotriva SSIAPH, s-a anulat ordinul nr. 46 p din 31.03.2021, cu restabilirea reclamantului în funcție, încasarea din contul SSIAPH în beneficiul lui a salariului pentru lipsa forțată de la muncă pentru perioada 31 martie - 25 octombrie 2021, din calculul salariului de funcție 7.825 lei şi a sumei de 7.821 lei, cu titlu de prejudiciu moral, iar în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 270, 00 lei.

Iar, prin decizia Curţii de Apel ***** din 26.05.2022, apelul depus de reprezentantul SSIAPH împotriva hotărârii primei instanțe a fost respins, stabilind că ordinul angajatorului cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare sub formă de concediere a lui Anatolie Loghin este lovit de nulitate absolută.

Întru executarea hotărârii Judecătoriei Hînceşti, sediul Central din 25.10.2021, i-a fost calculată și achitată lui Anatolie Loghin suma de 61.108, 91 lei.

La data de 17 ianuarie 2023, prin ordinul Ministrului Agriculturii și Industriei Alimentare al Republici Moldova nr. 22p, în temeiul art. 85 alin. (1) și alin. (3)-(3^1) din Codul muncii, s-au încetat raporturile de muncă cu Garaba Ion, director al Instituției Publice „Serviciul Special pentru Influențe Active asupra Proceselor Hidrometeorologice”, prin demisie din data de 20 ianuarie 2023, cu achitarea deplină acestuia a drepturilor salariale ce i se cuvin.

Iar, la 03.03.2023 și ulterior la 23.03.2023, reprezentantul Serviciului Special pentru Influențe Active asupra Proceselor Hidrometeorologice a expediat în adresa lui Garaba Ion două somații cu privire la repararea benevolă a prejudiciilor materiale cauzate Serviciului Special pentru Influențe Active asupra Proceselor Hidrometeorologice în perioada anilor 2020-2022, scrisorile recomandate, fiind recepționate de Garaba Ion, fapt confirmat prin copia avizelor de recepție anexate

la materialele cauzei, (f.d. 9-10), ultimul refuzând, însă, să restituie sumele indicate în acestea.

În contextul pretențiilor deduse judecății, Colegiul reține că în acord cu prevederile art.201 din Codul muncii, „*disciplina muncii reprezintă obligaţia tuturor salariaţilor de a se subordona unor reguli de comportare stabilite în conformitate cu prezentul cod, cu alte acte normative, cu convenţiile colective, cu contractele colective şi cu cele individuale de muncă, precum şi cu actele normative la nivel de unitate, inclusiv cu regulamentul intern al unităţii, dacă este elaborat şi aprobat de angajator*”.

Iar, potrivit art. 202 din Codul muncii, „*disciplina de muncă se asigură în unitate prin crearea de către angajator a condiţiilor economice, sociale, juridice şi organizatorice necesare prestării unei munci de înaltă productivitate, prin formarea unei atitudini conştiente faţă de muncă, prin aplicarea de stimulări şi recompense pentru munca conştiincioasă, precum şi de sancţiuni în caz de comitere a unor abateri disciplinare*”.

În temeiul art. 327 alin. (1) din Codul muncii, *partea contractului individual de muncă (angajatorul sau salariatul) care a cauzat, în legătură cu exercitarea obligaţiilor sale de muncă, un prejudiciu material şi/sau moral celeilalte părţi repară acest prejudiciu conform prevederilor prezentului cod şi altor acte normative. Încetarea raporturilor de muncă după cauzarea prejudiciului material şi/sau a celui moral nu presupune eliberarea părţii contractului individual de muncă de repararea prejudiciului prevăzută de prezentul cod şi de alte acte normative*.

Totodată, potrivit art. 328 alin. (1) din Codul muncii, *partea contractului individual de muncă repară prejudiciul material pe care l-a cauzat celeilalte părţi în urma acţiunii sau inacţiunii sale ilegale şi culpabile, dacă prezentul cod sau alte acte normative nu prevăd altfel*.

În acord cu norma de la art. 333 alin. (1) Codul muncii, *salariatul este obligat să repare prejudiciul material cauzat angajatorului, dacă prezentul cod sau alte acte normative nu prevăd altfel*.

În conformitate cu reglementările de la art. 337 alin. (1) și alin. (2) din Codul muncii, *răspunderea materială deplină a salariatului constă în obligaţia lui de a repara integral prejudiciul material cauzat. Salariatul poate fi tras la răspundere materială deplină pentru prejudiciul material cauzat doar în cazurile prevăzute la art.338 şi 338/1*.

Iar, potrivit art. 338 alin. (1) lit. f) din Codul muncii, *salariatul poartă răspundere materială în mărimea deplină a prejudiciului material cauzat din vina lui angajatorului în cazurile când: în conformitate cu legislaţia în vigoare, salariatului îi revine răspunderea materială deplină pentru prejudiciul cauzat angajatorului în timpul îndeplinirii obligaţiilor de muncă*.

Conform reglementărilor de la art. 341 alin. (1) și alin. (2) din Codul muncii, *mărimea prejudiciului material cauzat angajatorului se determină conform pierderilor reale, calculate în baza datelor de evidenţă contabilă. În cazul sustragerii, pierderii, distrugerii sau deteriorării bunurilor angajatorului atribuite la mijloacele fixe, mărimea prejudiciului material se calculează pornindu-se de la costul de inventar (preţul de cost) al valorilor materiale, minus uzura, conform normelor stabilite. La examinarea litigiilor privind recuperarea prejudiciului cauzat de salariaţi se va ţine cont că elementele răspunderii materiale ale salariatului faţă de angajator sînt următoarele:*

a) cel care a produs prejudiciul trebuie să aibă calitatea de salariat al unităţii păgubite;

b) fapta ilicită şi personală a salariatului trebuie să fie săvîrşită în legătură cu munca sa. Dacă fapta este săvîrşită în timpul programului de muncă dar nu este în legătură cu munca, salariatul va răspunde conform normelor de drept civil (răspundere delictuală);

c) prejudiciul reprezintă o modificare a patrimoniului angajatorului şi constă în diminuarea activului sau în creşterea pasivului patrimonial; d) prejudiciul trebuie să fie un rezultat al faptei ilicite săvîrşite de salariat; e) existenţa vinovăţiei salariatului în cauzarea prejudiciului. Pentru angajarea răspunderii materiale a salariatului, prejudiciul trebuie să fie: efectiv, adică să existe o diminuare a patrimoniului, dar să nu fie evaluat şi prin venitul ratat; real, ceea ce înseamnă că valorile trebuie să fie obiectiv pierdute, dar nu numai nominal; cert, adică trebuie să fie evaluat într-o sumă de bani determinată, nefiind posibilă emiterea ordinului de imputare în baza unor elemente de determinare pe viitor; actual, nefiind posibilă imputarea unor plăţi care vor surveni, în mod anticipativ; direct, fiind necesar a fi fost cauzat nemijlocit unităţii.

Astfel, ținând cont de cele menționate Colegiul consideră că acțiunea înaintată de Serviciul Special pentru Influențe Active asupra Proceselor Hidrometeorologice și Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare al R.Moldova este neîntemeiată, or în situația din speță nu poate fi dispusă încasarea sumei de 90391,93 lei și a sumei de 7772,40 lei cu titlu de prejudiciu material cauzat angajatorului din contul lui Garaba Ion, deoarece, lucărirle dosarului nu conțin înscrisuri care ar constata cu certitudine vinovăția exclusivă a intimatului Garaba Ion în comiterea încălcărilor financiare care nu au o argumentare și o justificare obiectivă și legală.

Or, acțiunea înaintată de Serviciul Special pentru Influențe Active asupra Proceselor Hidrometeorologice și Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare al R.Moldova este întemeiată pe răspunderea materială a angajatului pentru prejudiciul cauzat angajatorului în conformitate cu prevederile Codului muncii.

În acest sens, Colegiul reține ca argumentată motivarea instanței de fond, prin care, ultima a stabilit că anularea de către instanța de judecată a ordinelor de

concediere a lui Railean Ion și Loghin Anatolie, care au fost semnate de directorul Serviciului Special pentru Influențe Active asupra Proceselor Hidrometeorologice Garaba Ion nu prezumă și nici nu indică vinovăția automată a celui care le-a semnat.

Prin urmare, Colegiul consideră că instanța de fond argumentat a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată înaintată de Serviciul Special pentru Influențe Active asupra Proceselor Hidrometeorologice și Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare al R.Moldova împotriva lui Garaba Ion, intervenienți accesorii Inspectoratul Control Financiar de Stat și Inspectoratul de Stat al Muncii cu privire la repararea prejudiciului material, precum și încasarea cheltuielilor de judecată

În această ordine de idei, Colegiul conchide că la caz, soluția instanței de fond este întemeiată, iar, aserțiunile apelanților expuse prin cererea de apel nu sunt de natură să răstoarne soluția criticată

Prin urmare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru ajunge la concluzia de a respinge cererea de apel declarată de către Serviciul Special pentru Influențe Active asupra Proceselor Hidrometeorologice și Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare al R.Moldova, cu menținerea hotărârii Judecătoriei ***** (sediul Centru) din 16 aprilie 2024, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Serviciul Special pentru Influențe Active asupra Proceselor Hidrometeorologice și Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare al R.Moldova împotriva lui Garaba Ion, intervenienți accesorii Inspectoratul Control Financiar de Stat și Inspectoratul de Stat al Muncii cu privire la repararea prejudiciului material, precum și încasarea cheltuielilor de judecată.

În conformitate cu prevederile art. 385 lit. a), art. 389, art. 390 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru,-

d e c i d e :

Se respinge cererea de apel declarată de Serviciul Special pentru Influențe Active asupra Proceselor Hidrometeorologice și Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare al R.Moldova.

Se menține hotărârea Judecătoriei ***** (sediul Centru) din 16 aprilie 2024, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Serviciul Special pentru Influențe Active asupra Proceselor Hidrometeorologice și Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare al R.Moldova împotriva lui Garaba Ion, intervenienți accesorii Inspectoratul Control Financiar de Stat și Inspectoratul de Stat al Muncii cu privire la repararea prejudiciului material, precum și încasarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este definitivă și executorie din momentul emiterii, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiţie în termen de 2 luni de la comunicarea deciziei integrale, prin intermediul Curţii Supreme de Justiţie.

Preşedintele şedinţei,
Judecătorul Ruxanda Pulbere

Judecătorii: Roman Pascari

Constantin Roșca